

[Jørgen Peder Hansen.]

at vi lærer hinanden og — hvad der vel er lige så vigtigt eller måske det vigtigste — lærer hinandens problemer nøje at kende omtrent samtidig med begivenhedernes forløb, kan det ofte være forbundet med store vanskeligheder at fremmane det klare og objektive billede af forholdet mellem rige og fattige nationer. Hvad har f. eks. bestemt det historiske forløb af udviklingen? Hvad er situationen i de enkelte lande i dag? Hvilke muligheder har de for at stabilisere en udvikling, der kan tænde håb for millioner af mennesker? Hvilke muligheder har vi for at medvirke på den bedst mulige måde?

Det er min opfattelse, at presse, radio og vel ikke mindst fjernsyn har øvet en stor indsats for at bringe oplysning ud til befolkningen om denne udvikling ude i verden. Dag efter dag oplever vi alverdens store og små begivenheder i vor egen stue. Skal det være mig tilladt at komme med en lille lyrisk bemærkning, kan jeg måske sige, at vi oplever verdensdramaet i vor egen stue. Vi ønsker at hygge os samtidig. Vi ønsker at skænke en kop brasiliansk kaffe, og vi ønsker måske at ryge en god cigar lavet af brasiliansk indlæg, tror jeg det hedder, javaomblad og sumatradæk — varer, der kommer fra udviklingslandene. Vi har udviklingslandene på skærmen, vi har dem i atmosfæren i vor egen stue.

Det, der må være afgørende for os, er, at vi ikke alene ønsker at indgå på nogle forpligtelser, men at vi også ønsker at gøre disse forpligtelser virkelig levende i vort forhold til udviklingslandene, sådan at der dér kan blive tændt det håb, som efter krigen blev tændt herhjemme af Marshallhjælpen.

Per Federspiel: Hvis det må være mig tilladt at blive i den lyriske tone, som min forgænger slog an, vil jeg udtrykke den glæde, vi alle må føle ved at høre en tolder tale så forbeholdsløst om de udviklede landes synder.

Jeg forstår, at det vel ikke er meningen at tage en generaldebat om udviklingslandsspørgsmålet, men der er dog lige en enkelt bemærkning i det ærede medlems tale, som jeg vil anholde. Det er denne gentagelse af målet, som jo mange steder er politisk

accepteret, at vi skal anvende 1 pct. af nationalindkomsten til udviklingslandene. Jeg tror, vi her er inde på noget langt mindre realistisk, end hvad der fremgår af den i sig selv noget spinkle beslutning om ændring af GATT-reglerne. Hvis man tænkte sig, at de industrialiserede lande anvendte 1 pct. af deres nationalindtægt til bedring af betalingsbalancen — og det er jo det, det drejer sig om — ville det betyde en indtægtsstigning i disse lande i pengeindkomst på ca. 10 pct. Det er jo omtrent den procent, hvormed omkostningsniveauet stiger i vort eget land. Så ville vi altså være lige vidt. Vi ville bare have sat penge-cirkulation i gang uden at have opnået noget som helst for udviklingslandene.

Jeg tror derfor, det er rigtigt, at man i dette tillæg til GATT-overenskomsten lægger langt mere vægt på en udvikling af handelen. Den højtærede minister har i forsigtige vendinger sammenlignet dette med de erfaringer, vi gjorde under Marshallhjælpen, og det er i virkeligheden ganske det samme, man må tilstræbe med disse udviklingslande, nemlig at stille midler, arbejdskraft, teknik og viden til rådighed, således at det spænd, der er mellem økonomien i udviklingslandene og økonomien i det, som vi andre kalder os — det er jo ikke uinteressant at se Danmark betegnet som en udviklet, kontraherende part — mindskes. De udviklede, kontraherende parter kan imidlertid gøre uhyre meget, og der er meget på en del af disse ting.

Jeg har ved mange lejligheder fremhævet det vigtige i, at man støtter sikringen af de private erhvervs ekspansion i disse lande, forudsat at dette sker, uden at disse lande udnyttes, sker under en hæderlig handelskode.

Jeg vil gerne nævne et enkelt eksempel, som viser, hvor uhyre vanskeligt det er. Der tales i disse bestemmelser om generelle aftaler, hvorved udviklingslandenes råvarer skulle få bedre adgang til verdensmarkedet. For ikke så forfærdelig mange år siden var salget af hamp, navnlig fra Philippinerne, ramt af en krise, som foranledigede en international aftale om afsætningen af hamp. Man garanterede visse priser på hamp. Hvad skete der? Verdens rebslagere fandt ud af, at man kunne anvende sisal med lige så stor virkning, og stillede deres maskiner om. Da